

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 210
van **KATRIEN SCHRYVERS**
datum: 4 januari 2016

aan **JO VANDEURZEN**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Suïcidepreventie - Hulpverleningslijn ASPHA

In het kader van het Vlaams Actieplan Suïcidepreventie 2006-2010 werd in 2010 een hulplijn zelfdoding voor huisartsen operationeel. Huisartsen blijken immers vooral in crisissituaties geïnteresseerd in vorming over suïcidepreventie. Ze kunnen sinds december 2010 een beroep doen op deze telefonische dienstverlening en dit 16 uur per dag. Daarnaast kunnen zij hun vragen ook per e-mail stellen. De bedoeling is om huisartsen een betere omkadering te bieden als ze met suïcidale patiënten te maken krijgen. Dat is nodig, want uit wetenschappelijke literatuur blijkt namelijk dat de rol van huisartsen in het voorkomen van zelfdoding heel belangrijk is.

De verantwoordelijke voor de uitbating van ASPHA (advies suïcidepreventie huisartsen) is het CPZ (Centrum ter Preventie van Zelfdoding).

De zelfdodingslijn was aanvankelijk enkel bedoeld voor huisartsen. In uitvoering van het Vlaams Actieplan Suïcidepreventie 2012-2020 is ASPHA er sinds augustus 2012 ook voor maatschappelijk werkers, psychologen, zelfstandig gevestigde therapeuten, hulpverleners uit de ouderenzorg, medewerkers van centra voor leerlingenbegeleiding (CLB) en centra algemeen welzijnswerk (CAW), kortom elke hulpverlener met vragen over het bespreken van suïcidaliteit bij zijn of haar cliënten en patiënten. Het gaat overigens niet enkel over een telefoonlijn, ook per e-mail kunnen vragen worden behandeld.

In antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 189 van 15 december 2014 maakt de minister melding van verschillende bekendheidsacties, om de hulpverleningslijn meer ingang te doen vinden bij het doelpubliek. Uit de tevredenheidsenquête bleek dat wie de lijn gebruikte er tevreden over was en er opnieuw een beroep op zou doen indien nodig.

1. Hoeveel oproepen en e-mails naar ASPHA werden in 2015 geregistreerd? Waren deze oproepen afkomstig van huisartsen of van andere professionele hulpverleners? Welke conclusies trekt de minister uit deze cijfers? Hebben de bekendheidsacties een stijging in het aantal oproepen teweeggebracht?
2. Zijn er nog meer bekendmakingsacties gepland?
3. Zal de hulpverleningslijn nog eens geëvalueerd worden? Zo ja, wanneer?

ANTWOORD

op vraag nr. 210 van 4 januari 2016

van **KATRIEN SCHRYVERS**

1. In 2015 werden 135 ASPHA-oproepen geteld. Dat is een lichte stijging ten opzichte van voorgaande jaren. Daarnaast werden 15 e-mails beantwoord, wat aanzienlijk meer is dan de voorbije jaren, wanneer telkens één of twee mails per jaar beantwoord werden.

Tabel: telefonische oproepen naar ASPHA – per maand

	jan	feb	maa	apr	mei	juni	juli	aug	sep	okt	nov	dec	totaal
2013	6	8	13	5	5	8	0	21	18	18	6	15	123
2014	17	13	5	7	10	9	6	4	11	15	11	14	122
2015	8	6	13	15	3	8	9	21	15	16	14	7	135

In 2015 waren 20% van de oproepen die ASPHA afkomstig van huisartsen, de overige 80% waren hulpverleners uit andere disciplines, waaronder 14% psychologen en 12,5% maatschappelijk werkers. Uit deze gegevens blijkt dat ASPHA bekend is bij een breder publiek dan enkel huisartsen.

Er werden in 2015 verschillende acties ondernomen om ASPHA bekender te maken bij de doelgroep. Zo werden er interviews gegeven over ASPHA aan Muze, het huisartsenblad van het UZ Brussel en aan de Artsenkrant. Daarnaast werd naar aanleiding van het vijfjarige bestaan van ASPHA een artikel geschreven waarin de werking van ASPHA wordt gduid en de ervaringen van de voorbije jaren gebundeld werden.

U vindt dat op:
<https://www.zelfmoord1813.be/sites/default/files/artikel%205%20jaar%20aspha.pdf>

Ter gelegenheid van het vijfjarig bestaan werd tevens een communicatie verstuurd naar ruim 400 contacten en instanties: beroepsverenigingen, SEL's, huisartsenkringen, CAW's, externe diensten,... Het CPZ (Centrum voor Preventie van Zelfdoding) maakt ASPHA ten slotte mee bekend in al haar activiteiten waarbij de doelgroep van ASPHA aanwezig is en ook de CGG-suicidepreventiewerkers nemen ASPHA op in hun vormingen en verspreiden de folders naar mogelijke geïnteresseerden.

De invloed van deze bekendheidsacties op de toename aan oproepen bij ASPHA werd niet onderzocht.

2. De bekendmakingsacties rond ASPHA lopen continu verder:
 - de folders worden permanent verspreid door de medewerkers van het CPZ en de CGG-suicidepreventiewerkers, in de context van vorming en deskundigheidsbevordering,
 - het CPZ maakt ASPHA bekend op studiedagen en congressen voor hulpverleners,
 - afhankelijk van de verdere timing van het project rond de implementatie van de multidisciplinaire richtlijnen voor detectie en behandeling van suïcidaal gedrag zullen eind 2016 – begin 2017 extra inspanningen gedaan worden om ASPHA bekend te maken.

3. De inhoud en de kwaliteit van de gesprekken naar ASPHA worden permanent geëvalueerd door het CPZ. Zo wordt van elk gesprek een geanonimiseerd verslag gemaakt en worden gesprekken steekproefsgewijs beluisterd door een stafmedewerker.

In functie van het project rond de implementatie van de multidisciplinaire richtlijnen voor de detectie en behandeling van suïcidaliteit zal de werking van APSHA in 2016 grondig bekeken worden. In overleg met VLESP zal bekeken worden welke rol ASPHA kan spelen naar hulpverleners die met de richtlijnen aan de slag willen. De beantwoorders van ASPHA zullen de inhoud van de richtlijnen moeten kennen en kunnen toepassen in concrete casussen. Er moet nog worden uitgeklaard hoe dit in de praktijk zal lopen.

Tenslotte zal ASPHA ook meegenomen worden in het bekendheidsonderzoek van de portaalsite www.zelfmoord1813.be en de verschillende diensten die hieronder vallen. Dit onderzoek wordt voorzien voor eind 2016 en zal door VLESP gecoördineerd worden.